

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213200051
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2213200051.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: C. V., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Ruská federácia, bytom A. X, Q. - M. XXXXXX, Chechyna (Čečensko), Ruská federácia, zastúpený advokátkou: JUDr. Miroslava Mittelmanová, so sídlom Drotárska cesta č. 16, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova č. 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 5C/1/2013 - 523 zo dňa 12. marca 2020 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 393 eur m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 393 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšnej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- III. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania p r á v o .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. a III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník. Súd rozsudok po citovaní § 3 ods. 1 písm. b), § 7, § 9 ods. 2, § 17 ods. 2, 3, 4 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, článku 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odôvodnil tým, že po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie (v poradí prvom) odvolací súd dospel k záveru, že vznik nemajetkovej ujmy na strane žalobcu doposiaľ preukázaný nebol, pretože žalobca nenavrhol ani len jeho vypočutie, prípadne iné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, keď v súčasnosti neexistuje žiadne rozhodnutie, ktoré by bránilo žalobcovi vstup na územie SR. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení zdôraznil, že citované ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Vznik objektívnej zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi vydaním nezákonného rozhodnutia či nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného, a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a

pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne, demonštratívny výpočtom, stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života (spoločenskej, pracovnej, rodinnej) dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti konštatovať, že určujúcim vodítkom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy by mala byť jej primeranosť. Z uvedenej právnej úpravy, ktorá stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

2. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že samotné zaistenie, nečakané predvolania na políciu len telefonicky, ho privedlo do takého stavu, že stratil dôveru v orgány polície, že mu chcú pomôcť zachovať rodinný život a pri vnímaní opaku odmietol s nimi komunikovať. Sám potvrdil, že krajinu opustil dobrovoľne, keď mu nebolo udelené povolenie na pobyt. V rozhodnom čase už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní 2T/44/2011, obžaloba bola vznesená 08.03.2011, bol uznaný vinným z trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona a odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov, s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou 12 mesiacov. Jediným negatívnym následkom uvádzaným v priebehu konania bolo odlúčenie od rodiny a nemožnosť zväženia ďalšieho postupu tak, aby to nezasiahlo negatívne ich rodinu. Súd v ďalšom nemohol prihliadnuť na tvrdenia žalobcu o následkoch administratívneho vyhostenia, ktoré nebolo predmetom sporu, ako konštatoval súd druhej inštancie vo svojom zrušujúcom rozhodnutí (bod 34), ktorým právnym názorom bol súd viazaný. Žalobca v krajine pôvodu mal mať skončené vzdelania po dobu 11 rokov, bez bližšej špecifikácie a mal byť prijatý na fakultu histórie, ale štúdium mu malo byť znemožnené udalosťami v krajine, pre ktoré ju opustil. Žalobca v tomto smere žiaden relevantný dôkaz nepredložil a ani nenavrhol. Rovnako tvrdil, že pracoval ako mäsiar na území Slovenska, doklad nepredložil. Pobytu na území Ukrajiny, Poľska a Rakúska, jeho pracovné zadelenie žiadnym spôsobom nezdokladoval.

3. Výpoveď žalobcu žiadnym spôsobom nepotvrdila opodstatnenosť nároku, keď uvedené tvrdenia boli prednesené aj právnou zástupkyňou žalobcu, pokiaľ ide o psychickú traumu spôsobenú žalobcovi a jeho rodine odlúčením v čase zaistenia, keď nakoniec žalobca dobrovoľne, po dohode s manželkou, opustil územie republiky, keď sám uznal, že nespĺňa predpoklady na poskytnutie azylu v rozhodnom čase. Všetky ostatné okolnosti následného života rodiny boli v tomto konaní pre posúdenie nároku irelevantné. Žalobca so skončeným, bližšie neidentifikovaným a nepreukázaným pokračovaním v štúdiu, jeho postavenia v tomto smere, akým spôsobom samotné zaistenie po dobu 15 dní zasiahlo do jeho života, neozrejmil. Žalobca tak nepreukázal závažnosť následkov v jeho súkromnom živote a rovnako v spoločenskom živote. Nie je možné opomenúť trestnú činnosť žalobcu, keď bol právoplatne uznaný vinným z trestného činu falšovania dokladov, súd vydal trestný rozkaz, ktorý žalobca nenapadol. Rovnako bol doložený doklad Slovenskej informačnej služby č. p. 63/830-V-42-3/2011-S, utajená skutočnosť, s odkazom na zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností, svedčiaci tomu, že žalobca je osobou ohrozujúcou bezpečnosť štátu. Aj táto okolnosť svedčí o osobe žalobcu. Tu je potrebné poznamenať, že Európsky dohovor v zásade nezakazuje zmluvným štátom, aby si sami regulovali vstup a dĺžku trvania pobytu cudzincov na ich území. Je pri tom právom štátu prijať efektívne opatrenia na zabezpečenie rešpektovania legislatívy v oblasti prístahovalectva. Pričom v tomto prípade už v čase zaistenia žalobcu bola podaná obžaloba, žalobca bol v prípravnom konaní vypočutý. Bolo zrejmé, že v rozhodnom čase sa jednalo o osobu nebezpečnú pre štát. Sám žalobca potvrdil, že znovu je osobou non grata, so zákazom vstupu na územie Slovenska po dobu osem rokov a šesť mesiacov.

4. Doposiaľ tvrdené obmedzenie osobnej slobody žalobcu po dobu necelých 15 dní, nemožnosť počas tejto doby viesť rodinný život a starať sa o maloleté dieťa na základe nezákonného rozhodnutia o zaistení (s prihliadnutím na medzitýmny rozsudok) bolo možné naďalej považovať za menej závažný následok porušenia práv žalobcu. Súd sa stotožnil so závermi odvolacieho súdu, ku ktorému dospel na základe skutkového zistenia v rovnakom rozsahu, keď bolo všeobecne známe, že rodič v bežných životných situáciách opúšťa rodinu a deti aj na dlhší čas, napríklad v prípade, ak odchádza za prácou do cudziny na

turnusy, ktoré sú aj dlhšie ako 2 týždne, aby zabezpečili finančne svoje rodiny, preto samotné odlúčenie žalobcu od rodiny na dobu dvoch týždňov nemôže samo osebe predstavovať závažný zásah do práv žalobcu. Z uvedeného dôvodu prichádza do úvahy priznanie zadosťučinenia formou konštatovania porušenia práva žalobcu.

5. Aj po takto vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že podanej žalobe na priznanie nemajetkovej ujmy nemožno vyhovieť, nakoľko žalobca, ktorý v tomto smere, okrem jeho výpovede, ktoré kopírovalo už tvrdenia skôr prednesené právnu zástupkyňou, nenavrhol žiadne dokazovanie, ničím nepreukázal existenciu ani rozsah kvalifikovaných nepriaznivých následkov, ktoré mu mali vzniknúť v dôsledku nezákonného rozhodnutia o jeho zaistení. Vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je totiž podmienený splnením všetkých predpokladov stanovených v § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. a žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Obdobný záver vyslovil Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 8Co/131/2015. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné poukázať i na to, že ako vyplýva z obsahu pripojeného trestného spisu, žalobca si bol plne vedomý dôsledkov spáchania trestného činu na území republiky, a preto musel byť s určitým obmedzením osobnej slobody uzročený. Za daného stavu tak na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy nepochybne neboli splnené zákonom stanovené predpoklady. Nakoľko doplnené dokazovanie nevnieslo nové skutkové zistenia oproti predchádzajúcim skutočnostiam, súd žalobu na priznanie nemajetkovej ujmy zamietol.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a uviedol, že vzhľadom na úspech žalovaného súd mu priznal náhradu trov konania v plnej výške.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne podľa § 365 ods. 1 písm. a) a písm. h) CSP z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie odôvodnil tým, že Oddelenie cudzineckej polície PZ Dunajská Streda (ďalej len OCP PZ DS) vydalo dňa 14.10.2011 rozhodnutie o zaistení, č. p.: PPZ-HCP-BA8-AV-27-12/2011 za účelom výkonu administratívneho vyhostenia. Rozhodnutím o zaistení bol žalobca pozbavený osobnej slobody a umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove (ďalej len ÚPZC Medveďov). Proti rozhodnutiu o zaistení podal žalobca opravný prostriedok, o ktorom mal rozhodovať Krajský súd v Trnave. V roku 2011 nemal Krajský súd v Trnave zákonnú lehotu na preskúmanie rozhodnutia o zaistení. Žalobca teda presne nevedel, kedy bude súd o opravnom prostriedku rozhodovať. V čase zaistenia mal žalobca len 4-mesačný syna, ktorý sa mu narodil v manželstve so slovenskou štátnou občiankou. Vzhľadom na to, že rozhodnutím o zaistení bol zaistený na dobu 6 mesiacov (najviac do 14.04.2012) a Krajský súd v Trnave stále nerozhodol o jeho opravnom prostriedku, po dohode s manželkou sa rozhodol vrátiť do Ruskej federácie. Aj napriek tomu, že žalobca opustil územie Slovenskej republiky, nevzal opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zaistení späť a chcel vedieť, ako súd rozhodne o jeho zaistení, najmä z toho pohľadu, či išlo o zákonné rozhodnutie, a teda aj zákonné pozbavenie jeho osobnej slobody. Krajský súd v Trnave, už v neprítomnosti žalobcu, dňa 09.01.2012 preskúmal rozhodnutie o zaistení a rozsudkom č. k. 44Sp/86/2011 - 58 zo dňa 09.01.2012 dospel k záveru, že opravný prostriedok žalobcu je dôvodný a rozhodnutie OCP PZ DS o zaistení, č. p.: PPZHCP-BA8-AV-27-12/2011 zo dňa 14.10.2011 zrušil. Žalobca poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/86/2011 - 58, pričom uviedol, že rozhodnutie o zaistení bolo zrušené Krajským súdom v Trnave z dôvodu nezákonnosti. Z podstaty zaistenia ako takého, že ide o pozbavenie osobnej slobody, bolo nezákonným aj pozbavenie osobnej slobody žalobcu a jeho umiestnenie do ÚPZC Medveďov na dobu 15 dní.

8. Z titulu existencie nezákonného rozhodnutia o zaistení a z toho vyplývajúceho nezákonného pozbavenia osobnej slobody sa žalobca rozhodol využiť svoje právo podať žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. O žalobe na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci rozhodoval súd prvej inštancie. Dňa 25.04.2014 vydal medzitimný rozsudok č. k. 5C/1/2013 - 220, podľa ktorého nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je daný. Proti prvoinštančnému rozsudku sa žalovaný odvolal a o odvolaní rozhodoval Krajský súd v Trnave. Ten vydal dňa 28.02.2017 rozsudok č. k. 9Co/13/2016

- 261, podľa ktorého sa napadnutý medzitýmny rozsudok potvrdzuje a žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nárok žalobcu na náhradu škody bol teda daný a potvrdil to aj odvolací súd.

9. Súd prvej inštancie rozhodoval v ďalšom konaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy. Dňa 07.07.2017 vydal konečný rozsudok č. k. 5C/1/2013 - 278, podľa ktorého žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.393 eur titulom nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania v plnej výške. Proti konečnému rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Trnave. Dňa 19.09.2018 Krajský súd v Trnave vydal uznesenie č. k. 23Co/363/2017 - 322, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní vydal dňa 12.03.2020 nový rozsudok č. k. 5C/1/2013 - 523, ktorým žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. V súvislosti s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP žalobca uviedol, že súd prvej inštancie sa vecou opätovne zaoberal po tom, ako Krajský súd v Trnave zrušil konečný rozsudok, ktorý vo veci vydal prvoinštančný súd. Rozsudok č. k. 5C/1/2013 - 523 zo dňa 12.03.2020 nereflektuje skutočnosť, že súd prvej inštancie sám v rámci svojej rozhodovacej činnosti vydal už medzitýmny rozsudok, ktorým rozhodol, že nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. je daný, pričom tento medzitýmny rozsudok bol potvrdený aj Krajským súdom v Trnave ako odvolacím súdom. Žalobca v odvolaní citoval ust. § 214 ods. 1 a 2 CSP a vyslovil názor, že súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní už nemal opätovne zaoberať nárokom, ale len výškou nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu, že v predchádzajúcom konaní rozhodol o tom, že žalobca má právo na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Podľa žalobcu v danom prípade existovala prekážka právoplatne rozhodnutej veci, tzv. res iudicata s poukazom na ust. § 230 CSP. Aj keď žalovaný v ďalšom konaní spochybňoval daný nárok žalobcu, prvoinštančný súd už nemal na námietky žalobcu v tomto štádiu prihliadať. Potvrdením medzitýmneho rozsudku Krajským súdom v Trnave, medzitýmny rozsudok nadobudol právoplatnosť a navyiac žalovaná nepodala ani mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku Krajského súdu v Trnave. Súd prvej inštancie mal preto v ďalšom konaní vydať tzv. konečný rozsudok, v ktorom mal rozhodnúť už len o výške nemajetkovej ujmy. Napadnutým rozsudok súd prvej inštancie porušil aj jeden zo základných princípov CSP, a to princíp právnej istoty, pretože v konaní nerozhodoval v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, a teda neposudzoval len výšku nemajetkovej ujmy, ale zamietol celú žalobu, a teda aj skôr priznané právo, čím bola narušená právna istota žalobcu, že jeho vec bude spravodlivo rozhodnutá tak, ako to upravuje ustanovenie § 2 ods. 1 a 2 CSP. Podľa žalobcu napadnutý rozsudok mal byť označený ako „konečný“, tak ako bol označený rozsudok č. k. 5C/1/2013 - 278 zo dňa 07.07.2017. Podľa názoru žalobcu neboli splnené procesné podmienky (res iudicata) a bol porušený jeden zo základných princípov sporového poriadku, a to princíp právnej istoty, čo malo za následok nesprávne a nezákonné rozhodnutie vo veci.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP žalobca uviedol, že Krajský súd v Trnave rozhodnutie OCP PZ DS č. p. PPZ-HCP-BA8-AV-27-12/2011 o zaistení ako nezákonné zrušil. Ak by v rámci preskúmania súd dospel k záveru, že rozhodnutie o zaistení, a teda samotné pozbavenie osobnej slobody, bolo v súlade so zákonom a bolo zákonné, dané rozhodnutie by potvrdil. V danom prípade je analogicky možné odkázať na judikatúru súdov vo veciach nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia a väzby (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/52/2010 zo dňa 25.03.2010).

12. To, že nárok na odškodnenie za zaistenie (pozbavenie osobnej slobody) žalobcovi patrí, vyplýva aj zo samotnej podstaty, že rozhodnutie o zaistení bolo ako nezákonné zrušené a nárok na odškodnenie súd prvej inštancie aj v medzitýmnom rozsudku žalobcovi priznal. Následne Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 9Co/13/2016 - 261 priznanie tohto nároku potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. S poukazom na prvý odvolací dôvod (nesplnenie procesných podmienok) je opätovne potrebné zdôrazniť, že súd pochybil, keď sa znovu zaoberal tým, či nárok daný je alebo nie je, pričom pochybenie súdu prvej inštancie je v tom, že daná vec už bola raz právoplatne rozhodnutá. Je teda nepochybné, že tu existuje rozsudok Krajského súdu v Trnave, ktorý skonštatoval, že pozbavenie osobnej slobody žalobcu bolo nezákonné. Z tohto dôvodu žalobca poukázal na § 3 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z. z. v spojení s ustanovením § 7 zák. č. 514/2003 Z. z.

13. Tak ako uviedol aj Krajský súd v Trnave v uznesení č. k. 23Co/363/2017 - 322, ako aj súd prvej inštancie v rozsudku č. k. 5C/1/2013 - 523, § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Podľa žalobcu samotné konštatovanie porušenia práva by bolo v jeho prípade nedostatočné, a to vzhľadom na ujmu, ktorú mu rozhodnutie o zaistení a teda aj samotné pozbavenie osobnej slobody spôsobilo.

14. Pokiaľ ide o vznik objektívnej zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy, jej predpokladom je existencia príčinnej súvislosti medzi vydaním rozhodnutia a vznikom nemajetkovej ujmy. Podľa § 17 ods. 3 písm. a) - d) zák. č. 514/2003 Z. z. sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

15. V súvislosti s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal závažnosť následkov v jeho súkromnom živote a v spoločenskom živote a ani nezrejmil akým spôsobom zasiahlo samotné zaistenie po dobu 15 dní do jeho života, žalobca poukázal na svoje odpovede na otázky prvoinštančného súdu zo dňa 05.02.2020, v rámci ktorých uviedol, že vydaním rozhodnutia o zaistení a teda pozbavením osobnej slobody žalobcu začali pre neho aj celú jeho rodinu roky utrpenia, zmätenia, stresu a depresí. Rozhodnutie o zaistení, v prvom rade, zasiahlo do žalobcovho základného práva na osobnú slobodu, čo žalobca uvádzal ešte v podanej žalobe, keď bol nezákonne pozbavený osobnej slobody na dobu 15 dní od 14.10.2011 do 28.10.2011. Právo na osobnú slobodu je chránené napr. čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ĽP a ZS. Osobnej slobode jednotlivca priznáva ochranu aj Ústava SR v článku 17 ods. 2. Skutočnosť, že zaistenie je veľmi vážny zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca skonštatoval aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 10Sza/8/2016 zo dňa 30.03.2016. Rozhodnutím o zaistení bolo teda významným spôsobom zasiahnuté do práva žalobcu na osobnú slobodu, ktoré právny poriadok Slovenskej republiky, ako aj príslušné medzinárodné záväzky SR považujú za jedno z najvýznamnejších práv jednotlivca.

16. Žalobca sa vydaním rozhodnutia o zaistení a po následnom pozbavení osobnej slobody dostal do faktickej moci polície. Žalobca považuje svoje zaistenie za porovnateľné s väzbou alebo s výkonom trestu odňatia slobody, nakoľko ÚPZC Medveďov je zariadenie, v ktorom je uzavretý režim a osoby v ňom umiestňované sú pozbavené svojej osobnej slobody. Žalobca sa nemohol slobodne a voľne po zariadení pohybovať, s výnimkou poschodia, na ktorom býval, a zariadenie mohol opustiť len v sprievode policajtov, a to len v putách. Celkovo bolo pre neho umiestnenie v ÚPZC Medveďov veľmi traumatické a náročné na psychiku. Žalobca bol navyše vystavený veľkej neistote, pokiaľ ide o dĺžku jeho zaistenia. Nevedel presne ako dlho bude zaistený a zároveň mu plynul čas, počas ktorého prichádzal o nenahraditeľné prvé mesiace života svojho syna. Stav právnej neistoty, ktorý pociťujú osoby pozbavené svojej osobnej slobody, spomína aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/127/2018 zo dňa 07.11.2018.

17. Rozhodnutie o zaistení taktiež zasiahlo aj do žalobcovho práva na rodinný život. V odôvodnení Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/86/2011 - 58 zo dňa 09.01.2012 sa ako dôvod zrušenia rozhodnutia o zaistení, okrem neodôvodnenia účelu zaistenia, uvádza najmä porušenie článku 8 Dohovoru o ochrane ĽP a ZS. Ochrana pred neoprávneným zásahom do rodinného života poskytuje napríklad aj Ústava SR, ktorá garantuje ochranu rodiny, manželstva a právo rodiča na starostlivosť o svoje dieťa a jeho výchovu (čl. 41 ods. 1, 4). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal v čase zaistenia len malého 4-mesačného syna a manželku, malo OCP PZ DS skúmať, či sa pozbavením jeho osobnej slobody neprimerane nezasiahne aj do jeho rodinného života, do jeho manželstva, ako aj do jeho práva na starostlivosť a výchovu svojho syna. Ak má byť ochrana rodiny a manželstva garantovaná nielen de iure, ale aj de facto, malo OCP PZ DS postupovať v súlade s Ústavou SR, ako aj s medzinárodnými záväzkami SR (napr. čl. 5 ods. 1 písm. f), čl. 8 Dohovoru o ochrane ĽP a ZS) a namiesto pozbavenia osobnej slobody žalobcu, mu mohlo byť vydané len rozhodnutie o administratívnom vyhostení, bez nutnosti vydávať rozhodnutie o zaistení a pozbavovať ho tým osobnej slobody. Žalobca pred vydaním rozhodnutia o zaistení žil dlhšie obdobie v V. A., pracoval a staral sa o svoju rodinu, nepáchal žiadnu trestnú činnosť. Je síce pravda,

že v minulosti bol odsúdený za falšovanie vodičského preukazu, ale ako už viac krát uviedol, išlo o dokument, ktorý mu bol na územie SR zaslaný z Ruskej federácie a nemal vedomosť o tom, že ide o falošný dokument. To, že žalobca je osobou ohrozujúcou bezpečnosť štátu sa nepotvrdilo a všetky rozhodnutia o administratívnom vyhostení, v ktorých bol takýto argument uvedený, boli súdmi zrušené.

18. Žalobca nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že doposiaľ tvrdené obmedzenie osobnej slobody žalobcu po dobu necelých 15 dní a nemožnosť počas tejto doby viesť rodinný život a starať sa o maloleté dieťa na základe nezákonného rozhodnutia o zaistení (s prihliadnutím na medzitýmny rozsudok) bolo možné naďalej považovať za menej závažný následok porušenia práv žalobcu. Podľa žalobcu štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných (čl. 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ĽP a ZS). OCP PZ DS však svoje rozhodnutie o zaistení neodôvodnilo nevyhnutnosťou ani konkrétnym účelom zaistenia, čo mu bolo vytknuté aj v zrušujúcom rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Csp/86/2011 - 58, ktorým bolo rozhodnutie o zaistení zrušené ako nezákonné.

19. Právo na osobnú slobodu požíva veľkú ochranu a nie je možné 15 dní pozbavenia osobnej slobody považovať za „menej závažné porušenie práv žalobcu“. Rovnako porovnávanie žalobcu s osobami, ktoré bežne opúšťajú svoje rodiny kvôli práci v zahraničí, nie je vhodné ani porovnateľné. Tieto osoby totiž konajú dobrovoľne a slobodne, pričom žalobca bol zaistený a pozbavený na osobnej slobode bez svojej vôle, a to s neistou dĺžkou trvania takéhoto zaistenia, navyše v čase, keď mal len 4-mesačného syna. Žalobca nesúhlasil ani s konštatovaním prvoinštančného súdu týkajúcim sa skutočností vyplývajúcich z pripojeného trestného spisu. Uviedol, že nebol pozbavený na osobnej slobode z dôvodu, že sa dopustil trestného činu, ale z dôvodu výkonu administratívneho vyhostenia. Ak by sa bol dopustil trestného činu, nebol by umiestnený do útvaru policajného zistenia pre cudzincov, ale do ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

20. Svoje tvrdenia sa žalobca snažil počas tohto konania preukázať okrem iného aj rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/86/2011 - 58 zo dňa 09.01.2012, správou o psychologickom vyšetrení Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Dunajskej Strede zo dňa 30.04.2014 psychologičky Mgr. M. B. a výpoveďou žalobcu zo dňa 05.04.2020. Všetky dôkazy sú súčasťou súdneho spisu. Iné dôkazy, vzhľadom na svoju neprítomnosť na území SR, žalobca nemohol predložiť.

21. Krajský súd v Trnave v zrušujúcom uznesení č. k. 23Co/363/2017 - 322 v súvislosti s výškou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uviedol, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy je nutné použiť princíp proporcionality tiež tým spôsobom, že súd porovná čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, a to nie len v podobných, ale aj ďalších, v ktorých išlo o priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch za nezákonné rozhodnutie (zaistenie v správnom konaní). Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobca upriamil pozornosť na rozsudok Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 25C/1/2010 zo dňa 31.05.2011, ktorý rozhodoval o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom rozdielneho prístupu v odmeňovaní sudcov uskutočňovanom ich osobným úradom, pričom navrhovateľovi v 1. - 8. rade a 10. - 11. rade priznal každému nemajetkovú ujmu vo výške 100.000,- eura. Žalobca si je vedomý toho, že daný rozsudok sa netýka priznania nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie, avšak v žalobcovom prípade sa zasiahlo do výkonu jeho základných práv, a to práva na osobnú slobodu a práva na rodinný život, pričom žalobca žiada o vyplatenie niekoľkonásobne nižšej sumy ako žiadali sudcovia za to, že nemali rovnaký plat ako sudcovia (vtedy) Špeciálneho súdu.

22. Z judikatúry vo veciach trestného konania, ktoré je možné analogicky použiť aj na prípady zaistenia, vyplýva, že zmyslom poskytnutia primeraného zadostučinenia je odškodnenie ujmy, ktorá vznikla účastníkovi konania, no nie sankcionovanie štátu za to, že k neprimeranej dĺžke konania došlo (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/1313/2010 zo dňa 18.10.2011). Rovnako z judikatúry vyplýva, že je potrebné zdôrazniť, že v zásade jedinými kritériami, ktorými sa súd musí pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy spravovať, sú závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/423/2012 zo dňa 26.02.2013). Žalobca si, preto aj naďalej uplatňuje výšku nemajetkovej ujmy za 15 dní zaistenia v súlade so znením zák. č. 514/2003

Z. z. ku dňu 28.12.2012, a to výške 5.393,- eura (393 eur (26,20 x 15) + 5.000 eur za zásah do osobnej slobody a do práva na rešpektovanie rodinného života).

23. Žalobca považuje vzniknutú nemajetkovú ujmu za tak závažnú, že iba prípadné konštatovanie porušenia práva by nebolo pre neho dostatočným zadosťučinením. Slovenská republika (v tomto prípade najmä oddelenia cudzineckej polície) by mala, v rámci svojej rozhodovacej činnosti rešpektovať osobnú slobodu jednotlivcov, ako aj ich právo na rodinný život. Zasahovať do týchto práv je možné len zo zákonných dôvodov a len vo výnimočných prípadoch a spôsobom, ktorý je v súlade s medzinárodnými záväzkami SR.

24. Nárok žalobcu na odškodnenie v dôsledku pozbavenia osobnej slobody je daný titulom medzitimného rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 5C/1/2013 - 229, na základe ktorého nemal prvoinštančný súd zákonnú možnosť žalobu zamietnuť, ale v novom rozhodnutí mohol buď len konštatovať porušenie práva alebo vzhľadom na to, že spôsobenú ujmu nie je možné uspokojiť inak, uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu. Súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil.

25. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie.

26. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od právoplatného medzitimného rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 5C/1/2013 - 220 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 9 Co/13/2016 - 261. Žalobca v odvolaní uvádza rovnaké skutočnosti ako prezentoval pred prvoinštančným súdom a zdôrazňuje, že vydaním rozhodnutia o zaistení sa pre žalobcu a celú jeho rodinu začali roky utrpenia, zmätenia, stresu a depresí (odpovede žalobcu na otázky Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 05.02.2020), pričom žalobca považuje svoje zaistenie za porovnateľné s väzbou alebo s výkonom trestu odňatia slobody. Podľa žalovaného je žalobný návrh v celom rozsahu nedôvodný a napadnuté rozhodnutie je riadne a správne odôvodnené a v súlade so zákonom. Ku všetkým tvrdeniam žalobcu sa žalovaný v priebehu konania opakovane vyjadroval, pričom ich naďalej považuje za nedôvodné, nepreukazujúce vznik nároku na náhradu akejkoľvek škody, neobsahujúce také skutočnosti a tvrdenia, ktoré by relevantne spochybňovali napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie.

27. Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z. z. musia byť kumulatívne splnené všetky tri podmienky (nezákonné rozhodnutie, škoda, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou). Existencia týchto zákonných podmienok musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná. Nestačí len pravdepodobnostný záver o splnení niektorej z nich. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje poškodeného, teda žalobcu. Žalovaný opakovane poukazuje na skutočnosť, že žalobca nespolupracoval s príslušnými orgánmi už v konaní pred správnym orgánom (konanie o administratívnom vyhostení, konanie o zaistení), nakoľko nevyužil svoje právo vyjadriť sa k prejednávanej veci a teda sa ani nesnažil zabrániť vydaniu pre neho nepriaznivého rozhodnutia. Skôr naopak, žalobca sa odmietol k danej právnej veci vyjadriť, ako aj poskytnúť nejaké informácie k svojmu pobytu a nebol ochotný ani podpísať zápisnicu, ako ani iné dokumenty, z čoho je možné vyvodiť jeho neochotu a nezáujem spolupracovať s príslušnými orgánmi štátu. V súvislosti s dôkazným bremenom žalobcu žalovaný upriamuje pozornosť súdu aj na skutočnosť, že žalobca podal na súd žalobu dňa 03.01.2013, t. j. cca pred 7 rokmi. Počas tohto obdobia mal žalobca dostatok času, aby mohol kedykoľvek preukázať svoje tvrdenia, od ktorých si odvodzuje nárok na nemajetkovú ujmu, t. j. preukázať konkrétne následky, ktoré malo rozhodnutie o zaistení vyvolať, nakoľko zaistenie ako zásah do osobnej slobody, je viazané výlučne na osobu poškodeného. Právna zástupkyňa žalobcu v liste zo dňa 08.01.2020 oznámila súdu, že do dnešného dňa sa jej nepodarilo skontaktovať sa, ani telefonicky, ani mailom, so žalobcom, avšak listom zo dňa 07.02.2020 (doručeným do elektronickej schránky žalovanej dňa 10.02.2020), t. j. tri dni pred pojednávaním vytýčeným za účelom vyhlásenia rozsudku, bola žalovanému doručená písomná výpoveď žalobcu. Vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu žalovaný konštatuje, že ide len o ničím nepotvrdené tvrdenia žalobcu už skôr prezentované právnou zástupkyňou žalobcu bez návrhov na ich preukázanie.

28. Podľa žalovaného prvoinštančný súd v predmetnom konaní zistil skutkový a právny stav veci v dostatočnom rozsahu pre meritórne rozhodnutie a na základe zistených skutočností vec správne právne

posúdil a svoje rozhodnutie následne dostatočne odôvodnil, preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

29. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne. V súvislosti s vyjadrením žalovaného týkajúcim sa nespôsobením žalobcu s príslušnými orgánmi v konaní pred správny orgán, žalobca uviedol, že bez ohľadu na to, či žalobca spolupracoval alebo nespôpracoval s príslušnými orgánmi v správnom konaní, Krajský súd v Trnave právoplatne rozhodol, že rozhodnutie o zaistení bolo nezákonné a práve z titulu nezákonnosti rozhodnutia o zaistení sa žalobca domáha svojho práva na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená Oddelením cudzineckej polície PZ v Dunajskej Strede. Oprávnenosť nároku žalobcu je založená na účinnom právnom poriadku SR a vyplýva aj z medzinárodných záväzkov SR. Žalobca upriamil pozornosť na Príručku k čl. 5 (Právo na slobodu a bezpečnosť) Dohovoru o ochrane ĽP a ZS a na rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobcom uvedená rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva poskytuje jednoznačný a zrozumiteľný návod na aplikáciu čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ĽP a ZS v praxi. Z tejto praxe vyplýva, že náhrada škody spôsobená nezákonným obmedzením alebo pozbavením osobnej slobody zahŕňa taktiež náhradu za nemajetkovú ujmu (vytrpená úzkosť, frustrácia a pod.). Poškodená osoba má na základe čl. 5 ods. 5 Dohovoru priame a nárokovateľné právo na náhradu škody. Odškodnenie musí byť účinne k dispozícii pre poškodeného ako teoreticky, tak v praxi, pričom štátne orgány by sa pri posudzovaní žiadosti o odškodnenie mali vyhnúť nadmernému formalizmu. Prílišný formalizmus, čo do preukázania vzniku nemajetkovej ujmy predstavuje nesúlad s právom poškodeného na náhradu škody. Poskytnuté odškodnenie by nemalo byť zanedbateľné alebo úplne neprimerané závažnosti porušenia a okolnostiam prípadu.

30. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné len čiastočne.

31. V preskúmanej veci sa žalobca domáhal určenia, že pozbavením jeho osobnej slobody rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda, č. p. PPZ-HCP-BA8-AV-27-12/2011 zo dňa 14.10.2011 bolo zasiahnuté do ústavne garantovaného práva na slobodu a boli porušené ustanovenia čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ĽP a ZS, ako aj čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Zároveň žiadal od žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.393 eura. Z obsahu odvolania žalobcu je zrejmé, že žalobca odvolaním napáda výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej bola zamietnutá jeho žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.393 eura, ako aj závislý výrok II. a III. o náhrade trov konania. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu tak nie je výrok I. v časti o zamietnutí žaloby o určenie, že pozbavením osobnej slobody žalobcu rozhodnutím cudzineckej polície (v petite žaloby presne špecifikovanom) bolo zasiahnuté do ústavne garantovaného práva na slobodu a boli porušené ustanovenia Dohovoru o ochrane ĽP a ZS a Ústavy SR (tiež v žalobe konkretizované). Výrok I. v tejto časti nebol napadnutý odvolaním žalobcu, a preto nadobudol právoplatnosť. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že podľa jeho názoru žalobca podaním zo dňa 23.08.2019 (č.l. 348-351), posudzujúc toto podľa obsahu, zbral žalobu v časti o vyššie uvedené určenie späť, súd konanie o tejto časti žaloby nezastavil, ale celú žalobu zamietol. Žalobca však v odvolaní postup súdu prvej inštancie nenamietal a odvolací súd, ako bolo vyššie uvedené, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania nebol oprávnený sa bez námietky žalobcu uvedenou skutočnosťou zaoberať.

32. Žalobca v podanom odvolaní predovšetkým namietal nesplnenie procesných podmienok. Podľa názoru žalobcu v danom prípade existuje prekážka rozsúdenej veci (res iudicata), keďže medzitýmny rozsudkom prvoinštančného súdu č. k. 5C/1/2013 - 229 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/13/2016 - 261 bolo rozhodnuté, že nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2013 Z. z. je daný. Súd prvej inštancie sa tak v ďalšom konaní nemal opätovne zaoberať nárokom, ale iba výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy.

33. Právna teória klasifikuje rozsudky podľa rôznych kritérií na všeobecné a osobitné druhy rozsudkov (napríklad skrátené formy rozsudkov, pre zmeškanie, pre uznanie, pre vzdanie sa nároku) a meritórne rozsudky, do tejto kategórie patrí okrem končeneho rozsudku aj medzitýmny a čiastočný rozsudok (§ 214 a § 213 CSP). V prejednávanej veci bol vydaný medzitýmny rozsudok, čo je nesporné a tvrdí to aj samotný žalobca, t.j. rozsudok vydaný okresným súdom č.l. 229, potvrdený odvolacím súdom č.l. 261, nie je ani končným a ani čiastočným rozsudkom (iné druhy všeobecných rozsudkov právna teória nepozná). Ak teda ide o medzitýmny rozsudok, výrok takéhoto rozsudku, pokiaľ sa žalobca domáhal nároku na primerané zadosťučinenie a zaplatenie nemajetkovej ujmy jednak podľa § 7 a jednak podľa § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. mohol znieť len v rozsahu, v akom sa medzitýmny rozsudok vydáva, a to, že základ nároku na náhradu škody podľa osobitného zákona je daný (pretože medzitýmny rozsudkom sa rozhoduje o základe nároku) a takýmto spôsobom je ho potrebné chápať. Ak výrok takéhoto rozsudku znel odlišne (a podľa názoru odvolacieho súdu nesprávne), existuje dôvod na vydanie opravného uznesenia podľa § 224 CSP, pretože ide o zrejmu nesprávnosť. Ak nešlo ani o konečný, a ani o čiastočný rozsudok, čo netvrdí ani žalobca), mohlo ísť len o medzitýmny rozsudok, ktorý s prihliadnutím k možnostiam spôsobu nápravy aj priznaním primeraného zadosťučinenia, tak, ako to stanovuje právny predpis, nemohol vo výroku určiť základ pre priznanie nemajetkovej ujmy, pretože toto je predmetom konania, ktoré predchádza vydaniu konečného rozsudku.

34. V súlade s uvedeným je potom následne potrebné posudzovať obidva nároky žalobcu uplatnené žalobou v tom smere, že základ nároku na náhradu škody je daný, ku škode na strane žalobcu došlo, t.j. súdy pred vydaním medzitýmneho rozsudku posudzovali existenciu základných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody (vznik škody, existencia nezákonného rozhodnutia a existencia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím) a v tomto konaní bolo potrebné posúdiť spôsob, akým by bolo vhodné vzniknutú škodu žalobcovi nahraďiť a posúdiť výšku priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch závisiacej od intenzity zásahu a následkov, ktorý žalobca (poškodený) utrpel, podľa osobitného zák. č. 514/2003 Z.z. a prípadne podľa doterajšej rozhodovacej činnosti súdov v rovnakých, resp. podobných veciach.

35. Ako už odvolací súd uviedol v zrušujúcom uznesení (č.l. 322) súd v sporovom konaní rozhoduje predovšetkým na základe žaloby, v ktorej žalobca v súlade s § 127 a s § 132 CSP okrem iného pravdivo a úplne píše rozhodujúce skutočnosti a označí dôkazy na ich preukázanie. Žalobca v žalobe tvrdil, že mu nemajetková ujma vznikla v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia OCP PZ Dunajská Streda zo dňa 14.10.2011 o zaistení (ktoré bolo následne po podaní opravného prostriedku zrušené). Žalobca bol pozbavený osobnej slobody od 14.10.2011 do 28.10.2011 po dobu 15 dní, dňa 28.10.2011 bol zo Slovenskej republiky vyhostený do Ruskej federácie na základe osobitného konania a rozhodnutia o vyhostení. Žalobca si uplatnil nemajetkovú ujmu za porušenie práva na osobnú slobodu, svoje zraniteľné postavenie, odlúčenie od rodiny. K žalobe pripojil rozhodnutie o zaistení zo 14.10.2011, žiadosť o urýchlené rozhodnutie zo dňa 31.10.2011, rozsudok KS v TT zo dňa 09.01.2012, ktorým bolo zrušené rozhodnutie o zaistení zo dňa 14.10.2011, návrh na predbežné prerokovanie nároku z 13.06.2012 adresovanú MV SR a odpoveď MV SR na žiadosť zo dňa 22.10.2012. O takto vymedzenom nároku žalobcu bolo povinnosťou súdu konať a rozhodovať a nerozširovať vymedzené skutkové okolnosti podstatné pri priznaní nároku na náhradu škody v súvislosti s vyhostením žalobcu z územia SR, pretože žalobca si žiadne právo v súvislosti s vyhostením žalobou neuplatnil (a rovnako si ho neuplatnil ani žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 a nasledujúcich zák. č. 514/2003 Z.z. ako hmotnoprávneho predpokladu pre podanie žaloby o zaplatenie náhrady škody, viď bod 34. bližšieho odôvodnenia zrušujúceho uznesenia, č.l. 327).

36. Žalobca navrhuje priznať náhradu škody podľa § 7 zák. č. 514/2003 Z.z. (právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu). Podľa názoru odvolacieho súdu s prihliadnutím na právoplatný medzitýmny rozsudok bolo potrebné uzavrieť, že žalobca má nárok na zaplatenie sumy 393 za dobu 15 dní zaistenia (15x26,20 eura za deň) uplatneným titulom náhrady škody. Žalovaný výšku uplatneného nároku za pozbavenie osobnej slobody nenamietal, namietal jeho základ, preto výšku uplatneného nároku na náhradu škody za zaistenie odvolací súd považoval za nespornú. Žalobca počas konania preukázal, že OCP PZ Dunajská Streda dňa 14.10.2011 vydalo rozhodnutie č. PPZ-HCP-BA8-AV-27-12/2011, ktorým bol žalobca dňa 14.10.2011 zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac do

14.04.2012 a podľa § 62 ods. 4 zák. č. 48/2002 Z. z. bol umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov. Toto rozhodnutie OCP PZ Dunajská Streda o zaistení žalobcu č. PPZ-HCP-BA8-AV-27-12/2011 zo dňa 14.10.2011 bolo po podaní opravného prostriedku žalobcom v zákonnej lehote Krajským súdom v Trnave rozsudkom zo dňa 09.01.2012, sp. zn. 44Sp/86/2011-58, zrušené a vec bola vrátená správneho orgánu na ďalšie konanie. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 13.01.2012. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca si nárok na zaplatenie náhrady škody uplatnil za obmedzenie osobnej slobody potom, ako bolo rozhodnutie o zaistení zrušené, t.j. v príčinnej súvislosti so zrušeným rozhodnutím v nespornej výške, preto s prihliadnutím na medzitýmny rozsudok bolo potrebné uvedení uplatnený nárok žalobcovi priznať.

37. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil pre nesprávne právne posúdenie nároku žalobcu. V tejto časti uplatneného nároku žalobcu neboli splnené podmienky ani na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a ani na jeho potvrdenie.

38. Žalobca si žalobou uplatnil tiež nárok jednak na primerané zadosťučinenie o určenie, že pozbavením osobnej slobody žalobcu rozhodnutím cudzineckej polície (v petite žaloby presne špecifikovanom) bolo zasiahnuté do ústavne garantovaného práva na slobodu a boli porušené ustanovenia Dohovoru o ochrane ĽP a ZS a Ústavy SR (tiež v žalobe konkretizované) a o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur, podľa § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z..

39. Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

40. Podľa § 17 odsek 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2) sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

41. Citované ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného, a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplyvajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne, demonštratívny výpočetom, stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života (spoločenskej, pracovnej, rodinnej) dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného.

42. Žalobca v odvolaní vyjadril nesúhlas s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca neozrejmi, akým spôsobom zasiahlo samotné zaistenie žalobcu po dobu 15 dní do jeho života a zároveň, že nepreukázal závažnosť následkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. Podľa žalobcu rozhodnutie o zaistení zasiahlo do jeho základného práva na osobnú slobodu. Žalobca sa dostal do faktickej moci polície a jeho umiestenie v ÚPZC Medveďov bolo pre neho veľmi traumatické a náročné na psychiku, pričom bol zároveň vystavený veľkej neistote ohľadom dĺžky jeho zaistenia. Rozhodnutie o zaistení zároveň zasiahlo aj do jeho práva na rodinný život, keďže mal v tom čase iba 4-mesačného syna a manželku. Vydaním predmetného rozhodnutia sa pre žalobcu a jeho celú rodinu začali roky utrpenia, zmätenia, stresu a depresí. Žalobca opísal spôsob svojho života pred vydaním rozhodnutia o zaistení

a nestotožňoval sa s názorom prvoinštančného súdu, že pozbavenie osobnej slobody v trvaní 15 dní je možné považovať za menej závažné porušenie jeho práv.

43. V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v konaní ničím nepreukázal existenciu ani rozsah kvalifikovaných nepriaznivých následkov, ktoré mu mali vzniknúť v dôsledku pozbavenia osobnej slobody na základe nezákonného rozhodnutia o zaistení. Žalobca v rámci svojej výpovede zo dňa 05.02.2020 č.l. 434 (okrem zásahu do rodinného života) žiadnym spôsobom nezrejmil akým spôsobom zasiahlo samotné zaistenie po dobu 15 dní do jeho súkromného a spoločenského života. Skutočnosti uvádzané v jeho výpovedi týkajúce sa jeho vzdelania a pracovného života neboli ničím preukázané. Žalobca ani netvrdil, že by mu v tomto smere bola spôsobená nejaká ujma. Žalobca v konaní vrátane svojej výpovede ako jediný negatívny následok zaistenia uvádzal odlúčenie od rodiny (manželky a 4-mesačného syna) a stratu možnosti zväziť s manželkou ďalší postup, nakoľko mal byť z územia Slovenskej republiky administratívne vyhostený (v súvislosti s vyhostením si ale žalobca žiaden nárok neuplatňuje). Odvolací súd zotrváva na svojom názore prezentovanom už v rozhodnutí č. k. 23Co/363/2017 - 322, s ktorým sa stotožnil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, že pozbavenie osobnej slobody žalobcu po dobu necelých 15 dní, počas ktorej nemohol žalobca viesť rodinný život a starať sa o maloleté dieťa je naďalej možné považovať za menej závažný následok porušenia práv žalobcu. Podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska na dĺžku zaistenia a vek maloletého dieťaťa v čase zaistenia žalobcu, predmetné zaistenie nepredstavuje tak vážny zásah do rodinného života žalobcu, ktorý by bolo potrebné reparovať priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Opätovne odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že rodič v bežných životných situáciách (hoci väčšinou dobrovoľne) opúšťa rodinu a deti aj na dlhší čas ako 15 dní. I keď odvolací súd nespochybňuje žalobcovu právo ako otca na starostlivosť a výchovu maloletého syna, je potrebné si uvedomiť že v čase zaistenia žalobcu mal jeho syn iba 4 mesiace, pričom v mladšom dojčenskom období dieťaťa (0 - 6 mesiacov) je vzťah dieťaťa k otcovi väčšinou sekundárny a starostlivosť o dieťa je v danom období zabezpečovaná primárne matkou (samozrejme za predpokladu, že starostlivosť poskytujú obaja rodičia). Samotné odlúčenie žalobcu od rodiny na dobu dvoch týždňov s poukazom na uvedené nemožno preto považovať za závažný zásah do práv žalobcu odôvodňujúci náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na uvedenom závere nemení nič ani žalobcom predložená správa Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie o psychologickom vyšetrení jeho maloletého syna vypracovaná za účelom zistenia prípadných následkov neprítomnosti otca na psychický, emocionálny a sociálny vývin dieťaťa (č. l. 398). Uvedená správa bola vypracovaná dňa 23.04.2014 (po takmer dvoch rokoch a šiestich mesiacoch od zaistenia žalobcu) a žiadnym spôsobom nepreukazuje, že by práve pozbavenie osobnej slobody žalobcu v období od 14.10.2011 do 28.10.2011 malo negatívny dopad na vývin maloletého. Zásah do práva žalobcu na rodinný život pozbavením jeho osobnej slobody po dobu 15 dní tak podľa názoru odvolacieho súdu nedosiahol takú intenzitu, aby bolo možné žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

44. Žalobca navrhoval za pozbavenie jeho osobnej slobody po dobu 15 dní peňažnú kompenzáciu vo výške 5.000 eur. Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Odvolací súd sa v zrušujúcom uznesení zo dňa 19.09.2018 sa v bode 34 a 46 odôvodnenia uznesenia podrobne vyjadril, od akých konkrétnych tvrdených skutočností a ich preukázania bude záležať úspech žalobcu v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie žalobca ani netvrdil a ani nepreukázal, že mu nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, ako to predpokladá § 17 ods. 3 citovaného zákona, vznikol.

45. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď v danej veci zisťoval rozsah nemajetkovej ujmy. Dospel pritom k správne záveru, že podanej žalobe nemožno vyhovieť v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5.000 eur, nakoľko žalobca v tomto smere nenavrhoval žiadne dokazovanie, ničím nepreukázal existenciu ani rozsah kvalifikovaných nepriaznivých následkov, ktoré mu mali vzniknúť v dôsledku nezákonného rozhodnutia o jeho zaistení. Žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nezákonného rozhodnutia vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch práve vo výške 5.000 eur. Rozsah uplatnenej a prípadne priznanej nemajetkovej ujmy, ktorou sa mal súd prvej inštancie zaoberať po vydaní

medzitýmneho rozsudku totiž záležala od intenzity zásahu do ústavných (zákonných) práv žalobcu. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v tomto smere právne závery vyslovil najmä v jeho uzneseniach vo veci sp. zn. II. ÚS 467/08 a vo veci sp. zn. IV. ÚS 1/2012, poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, sľíha výlučne poškodeného.

46. Nedôvodná je tak i argumentácia žalobcu, ktorý v podanom odvolaní, s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, vychádza z toho, že súdu v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obmedzením osobnej slobody, ani neprináleží skúmať existenciu konkrétnych následkov nezákonného rozhodnutia orgánu štátu, ktoré viedlo k obmedzeniu osobnej slobody žalobcu a vyžadovať v tomto smere od neho unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nezákonného rozhodnutia podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva a vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak. Pokiaľ žalobca v tejto súvislosti opakovane argumentuje, že už samotné obmedzenie osobnej slobody zakladá uplatnený nárok, je potrebné uviesť, že Dohovor, ani ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vrátane rozhodnutí odkazovaných žalobcom v takomto prípade nevylučuje, aby priznanie nemajetkovej ujmy bolo podmienené splnením určitých predpokladov, ktoré v danom prípade v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., v spojení s právnou úpravou civilného procesu, spočívajú v povinnosti aspoň v minimálnom rozsahu preukázať konkrétne následky, ktoré rozhodnutie o zaistení vyvolalo na strane poškodeného (žalobcu). Z uvedených dôvodov táto argumentácia žalobcu v podanom odvolaní nemôže obstať.

47. V súvislosti s primeranosťou požadovanej náhrady škody žalobca poukazoval na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 31.05.2011, v ktorom súd priznal každému zo žalovaných po 100.000 eur a argumentoval, že navrhuje priznať podstatne nižšiu sumu. Uvedené rozhodnutie je však na prejednávanú vec neaplikovateľné, pretože nevychádza z rovnakých ani podobných skutkových okolností a nešlo o nárok na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Navyše vo veci nerozhodoval ani len odvolací súd. Odvolaciemu súdu sú z jeho rozhodovacej praxe známe rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/80/2019 z 25.08.2020 a sp. zn. 8Co/131/2015 z 28.03.2017 z verejne dostupných zdrojov, v skutkovo podobných veciach, v ktorých boli žaloby žalobcov zamietnuté.

48. Podľa názoru odvolacieho súdu s prihliadnutím na právoplatný medzitýmny rozsudok bolo v prejednávanej veci v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu podľa § 17 ods. 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. bolo opodstatnené uvažovať nad vyhovením žaloby v uplatnenej časti nároku žalobcu na primerané zadosťučinenie o určenie, že pozbavením osobnej slobody žalobcu rozhodnutím cudzineckej polície (v petite žaloby presne špecifikovanom) bolo zasiahnuté do ústavne garantovaného práva na slobodu a boli porušené ustanovenia Dohovoru o ochrane ĽP a ZS a Ústavy SR (tiež v žalobe konkretizované). Súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol, žalobca ale uvedenú časť rozsudku odvolaním nenapadol, preto ako bolo vyššie uvedené nebola predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

49. Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní žalobcu, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

50. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o zamietnutí nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 eur potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

51. O náhrade trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 a 255 ods. 2 CSP (ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo). Podľa

názoru odvolacieho súdu si žalobca žalobou uplatnil dva nároky, jeden podľa § 7 a druhý podľa § 17 ods. 2 a 3 osobitného zák. č. 514/2003 Z.z., pričom rozsah (ne)priznaného nároku závisela od úvahy súdu. V jednom z uplatnených nárokov bol žalobca úspešný a v jednom neúspešný, čo odôvodňovalo o trovách konania rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).